

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2025-10-08
KS/2025:312

Yttrande över remiss av promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att som eget yttrande över promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet överlämna stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Solna stad har fått promemorian *Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet* på remiss från Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

I promemorian lämnas förslag som huvudsakligen syftar till att genomföra delar av EU:s omarbetade energieffektivitetsdirektiv. Enligt konsekvensanalysen påverkas kommuner enbart av förslagen om att viss information ska lämnas till lägenhetsinnehavare med fjärrvärme.

I promemorian föreslås också att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av kraven i miljöbalken i första hand ska använda fossilfria energikällor, i stället för som nu förnybara energikällor.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Enligt konsekvensanalysen får byggnadsnämnden utökade tillsynsuppgifter för att viss information ska lämnas till lägenhetsinnehavare med fjärrvärme, och har enligt lagen om energimätning i byggnader möjlighet att ta ut tillsynsavgift. Stadsledningsförvaltningen anser att det är genom rådgivning och förebyggande arbete som staden på bästa sätt tar ansvar för den bebyggda miljön. Byggnadsnämnden har ett brett uppdrag och det är angeläget att tillsynsuppgifterna inte fortsätter att öka, även om de kan avgiftsfinansieras. Tillsynen behöver ha fokus på uppgifter med störst nytta, där exempelvis människors hälsa och säkerhet är i fara.

En ändring i miljöbalken föreslås, där det framgår att verksamheter i första hand ska använda fossilfria snarare än enbart förnybara energikällor. Stadsledningsförvaltningen avstyrker förslaget och förespråkar att det i Miljöbalken fortsatt ska stå förnybar energi, i linje med Solna stads beslutade klimatstrategi.

Energieffektivitetsdirektivet stärker den väg Norrenergi redan slagit in på med fossilfrihet och resurseffektiv spillvärme, men ökar de formella kraven på styrning, redovisning och dokumenterad energieffektivitet vid framtida utbyggnader av Solnaverket. Förslaget i promemorian innebär att företag med en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 85 terajoule blir som huvudregel skyldiga att ha ett energiledningssystem. Kravet kommer att omfatta Norrenergi AB.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att som eget yttrande över promemorian *Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet* överlämna stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Handlingar

- Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet
- Energieffektivitetsdirektivet

Alessandra Wallman
Stadsdirektör

Emelie Grind
Förvaltningschef
samhällsbyggnadsförvaltningen

David Nordin
Tf förvaltningschef tekniska förvaltningen

Beslutet expedieras till:
Regeringskansliet

Beredning

Stadsledningsförvaltningen har berett ärendet i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska förvaltningen. Stadsledningsförvaltningen har även inhämtat information från Norrenergi om hur förslagen i promemorian påverkar bolaget.

Bakgrund

Solna stad har fått promemorian *Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet* på remiss från Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). I promemorian lämnas förslag som huvudsakligen syftar till att genomföra delar av EU:s omarbetade energieffektivitetsdirektiv.

Promemorians förslag i korthet

I promemorian föreslås en ny lag som ersätter den nuvarande lagen om energikartläggning i stora företag. Företag med en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 85 terajoule blir som huvudregel skyldiga att ha ett energiledningssystem. Företag med energiledningssystem ska låta genomföra energikartläggningar med de intervall som är relevanta inom systemet. Företag som har en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 10 terajoule ska göra energikartläggningar vart fjärde år.

I promemorian föreslås att fler anläggningar än tidigare ska göra kostnadsnyttoanalyser vid nybyggnation eller omfattande ombyggnation. Skyldigheten utvidgas till att omfatta även anläggningar för produktion av endast värme, tjänsteanläggningar och datacenter. Dessutom föreslås en skyldighet för nya och ombyggda datacenter att utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av spillvärme, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Det föreslås nya bestämmelser om avtalsenliga rättigheter för fjärrvärme- och fjärrkylekunder samt om krav på viss information till lägenhetsinnehavare som använder fjärrvärme.

Vidare föreslås bestämmelser om effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem. Ett fjärrvärme- eller fjärrkyleföretag vars fjärrvärme- eller fjärrkylesystem inte uppfyller kriterierna för att klassas som effektivt föreslås vara skyldigt att upprätta en plan med åtgärder för att systemet ska bli effektivt.

I promemorian föreslås också att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av kraven i miljöbalken i första hand ska använda fossilfria energikällor, i stället för som nu förnybara energikällor.

Enligt konsekvensanalysen påverkas kommuner enbart av förslagen om att viss information ska lämnas till lägenhetsinnehavare med fjärrvärme. Byggnadsnämnden får utökade tillsynsuppgifter och har enligt lagen om energimätning i byggnader möjlighet att ta ut tillsynsavgift. Kommunala fastighetsägare får nya informationskrav för byggnader som försörjs av fjärrvärme. Fjärrvärme- och fjärrkyleföretag får en engångsvis ökad administrativ kostnad för ny utformning av avtal. Den mindre andel fjärrvärmeföretag som inte uppfyller definitionen ska upprätta en plan vart femte år med åtgärder för hur systemet kan bli effektivt.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Enligt konsekvensanalysen får byggnadsnämnden utökade tillsynsuppgifter för att viss information ska lämnas till lägenhetsinnehavare med fjärrvärme, och har enligt lagen om energimätning i byggnader möjlighet att ta ut tillsynsavgift. Stadsledningsförvaltningen anser att det är genom rådgivning och förebyggande arbete som staden på bästa sätt tar ansvar för den bebyggda miljön. Byggnadsnämnden har ett brett uppdrag och det är angeläget att tillsynsuppgifterna inte fortsätter att öka, även om de kan avgiftsfinansieras. Tillsynen behöver ha fokus på uppgifter med störst nytta, där exempelvis människors hälsa och säkerhet är i fara. Stadsledningsförvaltningen anser att tillsyn avseende om fastighetsägare lämnar viss information till lägenhetsinnehavare med fjärrvärme, främst bör ske som information till fastighetsägare, direkt från Boverket, i likhet med vad som gäller för Boverkets ansvar för energideklarationer.

Förslagen i promemorian innehåller vissa nya informationskrav för den som är ägare av flerbostadshus eller byggnader som innehåller både bostäder och lokaler och som försörjs av fjärrvärme. Stadsledningsförvaltningen önskar att det tydliggörs vilka boendeformer som omfattas av informationsplikten, samt att det förtydligas vem som är ansvarig i situationer där kommunen inte är både fastighetsägare och hyresvärd, utan exempelvis verksamhetsutövare. Det är viktigt att regelverket inte leder till orimlig administrativ börda för exempelvis särskilda boenden för äldre där energiförbrukning och avtal inte hanteras av den enskilde.

En ändring i miljöbalken föreslås, där det framgår att verksamheter i första hand ska använda fossilfria snarare än enbart förnybara energikällor. Stadsledningsförvaltningen avstyrker förslaget och förespråkar att det i Miljöbalken fortsatt ska stå förnybar energi, i linje med Solna stads beslutade klimatstrategi.

Norrenergi AB

Solna stad är delägare i Norrenergi AB som producerar, köper, distribuerar samt säljer fjärrvärme och fjärrkyla till kunder inom Solna och Sundbyberg med angränsande områden.

Stadsledningsförvaltningen har på tjänstepersonnivå inhämtat information från Norrenergi om hur förslagen i promemorian påverkar bolaget.

Energieffektivitetsdirektivet stärker den väg Norrenergi redan slagit in på med planering av fossilfrihet och resurseffektiv spillvärme, men ökar de formella kraven på styrning, redovisning och dokumenterad energieffektivitet vid framtida utbyggnader av Solnaverket. Det innebär också att energieffektivitet inte längre är ett frivilligt förbättringsområde, utan en tvingande rättslig förutsättning för fortsatt tillstånd och expansion.

Förslaget i promemorian innebär att företag med en genomsnittlig årlig energianvändning som överstiger 85 terajoule blir som huvudregel skyldiga att ha ett energiledningssystem. Kravet kommer att omfatta Norrenergi AB. Norrenergi har 99 procent förnybar eller återvunnen produktion och uppfyller kravet om effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att som eget yttrande över promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet överlämna stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.